

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-V-515 priemonės „Elektromobilių įkrovimo prieigų tinklo kūrimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo pagrindimo
1 priedas

PATIKROS LAPAS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS IR *DE MINIMIS* PAGALBOS BUVIMO AR NEBUVIMO

Priemonės/Projekto numeris	04.5.1-TID-V-515
Priemonės/Projekto pavadinimas	Elektromobilių įkrovimo prieigų tinklo kūrimas
Už priemonę atsakinga ministerija	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
Už priemonę atsakinga įgyvendinančioji institucija	Transporto investicijų direkcija
Pagal priemonę/projektą numatytos remti veiklos	1. Elektromobilių greitojo įkrovimo prieigų įrengimas valstybinės reikšmės keliuose; 2. Elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas miestuose.
Galimi pareiškėjai/Projekto vykdytojas/Pareiškėjas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, Birštono, Druskininkų, Marijampolės, Neringos ir Visagino savivaldybių, Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Palangos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus miestų savivaldybių, Jonavos, Kėdainių, Mažeikių, Tauragės, Telšių ir Utenos rajonų savivaldybių administracijos.

I. Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal priemonę/projektą remtinose veiklose¹			
1.	Ar finansavimą tiesiogiai ar netiesiogiai numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti?	☒ Taip	☐ Ne
<p>Ūkio subjektai – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciumai ir pan.), įstaigos ar organizacijos ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą.</p>			

¹ Vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamosi Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*) ir teismų praktika, jei taikoma.

Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.

Vertinama, ar ūkio subjektas, vykdamas tam tikrą ūkinę veiklą, siekia pelno. Ūkine veikla nėra laikoma, kai valstybė veikia „vykdydama valdžios įgaliojimus“ arba kai valstybės sektoriaus subjektai veikia „kaip valdžios institucijos“. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, tai subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. O jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tuo valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis):

- a) kariuomenė arba policija;
- b) oro navigacijos sauga ir kontrolė;
- c) jūrų eismo kontrolė ir sauga;
- d) kovos su tarša priežiūra;
- e) laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas;
- f) viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis.

Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Europos Komisijos pranešime dėl valstybės pagalbos sąvokos (angl. *Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU*). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektų, neskirtų ūkinei veiklai vykdyti, statyba. Ypatingas dėmesys turi būti atkreiptas teikiant pagalbą oro uostų infrastruktūrai finansuoti.

Pasirinkimo pagrindimas

Finansavimas bus skirtas ūkinei veiklai vykdyti, kadangi projektų įgyvendinimo metu įrengtos elektromobilių įkrovimo priemonės bus naudojamos paslaugoms teikti, už kurias gali būti imamas atlygis.

2.	Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektams (-ui) suteiktų/suteikia išskirtinę ekonominę naudą, kurios jie/jis negautų rinkos sąlygomis?	☐ Taip	☒ Ne
-----------	---	-------------------------------	--

Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Pavyzdžiui, negrąžintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba – svarbus jos poveikis. Siekiant nustatyti, ar finansavimas yra valstybės pagalba, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškėmis sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnius. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba.

Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų, arba visuotinės ekonominės svarbos, paslaugų įsipareigojimų² valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal *Altmark* kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu:

- veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti;

² Plačiau žiūrėti čia: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html.

<ul style="list-style-type: none"> - viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto; - kompensacija neviršija grynujų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir - viešosios paslaugos įsigijamos ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas. 			
Pasirinkimo pagrindimas			
<p><i>Elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriai bus parenkami organizuojant konkurencingą procedūrą, kuri užtikrins galimybę laisvai konkuruoti visiems rinkos dalyviams. AB „Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) galėtų dalyvauti projekto įgyvendinime be konkurso kaip vienintelis galimas skirstomųjų elektros tinklų operatorius, kuriam šios funkcijos nustatytos Lietuvos Respublikos teisės aktais.</i></p>			
3.	<p>Ar finansavimą numatoma teikti/teikiamas tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, arba tam tikriems pasirinktiems ūkio subjektams (-ui), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvaus pobūdžio?</p>	☒ Taip	☐ Ne
<p>Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės – tai priemonės, kurios yra skirtos atskiro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo/naudos gavėjai – atskiro sektoriaus ūkio subjektai) arba tam tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir pan.). Šis kriterijus tenkinamas, kai vertinant paraiškas finansuoti projektus, tam tikrų ūkio subjektų paraiškos įvertinamos geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, sprendamos dėl finansavimo skyrimo, naudojami turima diskrecijos teise.</p>			
Pasirinkimo pagrindimas			
<p><i>Pareiškėjais bus Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos ir didesniųjų miestų savivaldybių administracijos, t. y. ne visi ūkio subjektai ir ne visos savivaldybės vienodomis teisėmis galės pasinaudoti priemonės finansavimu.</i></p>			
4.	<p>Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp ES šalių?</p>	☐ Taip	☒ Ne
<p>Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar tokioje rinkoje Europos Sąjungoje vyksta prekyba tarp valstybių narių. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp šalių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp šalių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, jog nagrinėjamos paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama su ES šalimis.</p>			
Pasirinkimo pagrindimas			
<p><i>Finansavimas neiškreipia konkurencijos, nes viešos elektromobilių įkrovimo paslaugų rinkos šiuo metu nėra, o investicijomis siekiama paskatinti ją atsirasti.</i></p>			

<p>II. Išvados dėl valstybės pagalbos (ne)buvimo <i>Pažymimas vienas langelis. Pagrįstais atvejais, kai neįmanoma ar netikslinga rengti atskirų projektų finansavimo aprašų skirtingomis sąlygomis, gali būti pažymėtas ne vienas langelis. Tokiu atveju pastabose paaiškinama, kokioms sąlygoms esant ir (ar) kuriai daliai veiklų taikomi valstybės pagalbos / ne valstybės pagalbos reikalavimai.</i></p> <p>☒ Pagal priemonę/projektui nebus/nėra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai. Patikros lapo III dalis „Teiktinos valstybės pagalbos rūšies priskyrimas“ nepildoma.</p> <p>☐ Pagal priemonę/projektą remtinos veiklos nebus laikomos valstybės pagalba, tačiau ja gali tapti (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai, tačiau pastabose nurodyta, kad tam tikrus aspektus reikia nuolat stebėti dėl rizikos finansavimui tapti valstybės pagalba). Pagrindžiant pasirinkimą nurodomi tolimesni veiksmai ir priemonės. Patikros lapo III dalis „Teiktinos valstybės pagalbos rūšies priskyrimas nepildoma.</p> <p>☐ Pagal priemonę/projektui bus/yra teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į visus I dalies klausimus atsakyta teigiamai).</p> <p style="text-align: center;">Pasirinkimo pagrindimas</p> <p><i>Valstybės pagalba nėra ir nebus teikiama, nes neatitinka visų keturių valstybės pagalbos teikimo požymių.</i></p>
<p>III. Teiktinos valstybės pagalbos rūšies priskyrimas (jei taikoma, pildoma tik vertinant priemonę, bet ne projektą)</p> <p>☐ Pagal priemonę valstybės pagalba bus teikiama pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą³.</p> <p>☐ Pagal priemonę valstybės pagalba bus teikiama pagal Europos Komisijos sprendimu patvirtintą valstybės pagalbos schemą / individualią valstybės pagalbą, kurią reikia pradėti derinti su Europos Komisija.</p> <p>☐ Pagal priemonę valstybės pagalba bus teikiama pagal Europos Komisijos sprendimu patvirtintą valstybės pagalbos schemą / individualią valstybės pagalbą, kuri jau suderinta su Europos Komisija.</p> <p>☐ Pagal priemonę bus teikiama <i>de minimis</i> pagalba, remiantis 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai.</p> <p style="text-align: center;">Pasirinkimo pagrindimas</p> <p><i>Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl ES veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, neteikiama.</i></p>

Biudžeto ir valstybės turto valdymo departamento
 Strateginio planavimo skyriaus
vyriausiasis specialistas Jonas Skaulskis
 (vertintojo pareigos, vardas, pavardė)

_____ (parašas)

³ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, OL 2014 L 187, p. 1)